

Aan: de gemeenteraad

Verzonden aan: griffier met verzoek tot agendering in raad

Den Haag, 22 november 2018

Onderwerp: Herfstbrief 2018 Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

Geachte gemeenteraad,

Een dezer dagen wordt het nieuwe geharmoniseerde rechtspositiebesluit bekend gemaakt. Over dat besluit hebben wij als Nederlandse Vereniging voor Raadsleden overleg in Den Haag gevoerd om de rechtspositie van raadsleden te verbeteren. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De toelage voor het lidmaatschap van een vertrouwenscommissie, de onderzoekscommissie en de rekenkamercommissie gaat omhoog.
- De vergoeding voor fractievoorzitters gaat omhoog en past beter bij de zwaarte van de functie.

Een aantal zaken is open gelaten en overgelaten aan de raad. Het betreft onderwerpen als: de reiskostenvergoeding, loopbaanoriëntatie en de omvang van diverse vergoedingen. Wij sturen u een dezer dagen een modelverordening toe zodat u dat soort zaken als raad kunt regelen zodat u individueel als raadsleden uw raadswerk voor de inwoners met betekenis kunt uitvoeren.

De aanpassingen over de rechtspositie van raadsleden gelden voor raadsleden uit grote en kleine gemeenten. Begin deze maand was al duidelijk dat de vergoeding voor raadsleden uit kleine gemeenten, mede en vooral dankzij onze inzet, ook eindelijk omhoog gaat. De formele uitvoering van deze afspraken zullen via de griffier bekend worden, maar hou ook de website van onze vereniging (raadsleden.nl) in de gaten om op de hoogte te blijven over hoe het zit met de aanpassing van de vergoeding voor raadsleden uit kleine en grote gemeenten!

Zuinig op raadsleden

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden behartigt de belangen van raadsleden en raad vanuit de doelstelling dat een sterke raad van cruciaal belang is voor het functioneren van de lokale democratie. Wij waren daarom blij dat de minister bij het aantreden van de nieuwe gemeenteraden onderstreepte dat raadsleden eervol, doch veeleisend werk doen en dat zij erkenning en toerusting

verdiene omdat raadsleden de ruggengraat vormen van de representatieve democratie. "Wij moeten daarom trots en zuinig zijn op deze mensen", schreef de minister. Wij waren daarom ook erg blij dat de minister afgelopen zomer erkende dat de raad het belangrijkste orgaan is in de lokale democratie. Investeren in het ondersteunen en toerusten van raadsleden is nodig want, "Een sterke lokale democratie vraagt om een sterke representatieve democratie (gemeenteraad), met aanvullend een sterke participatieve, deliberatieve en directe democratie", zo schreef de minister in haar plan van aanpak voor Democratie in Actie.

Wij zetten ons als Nederlandse Vereniging voor Raadsleden in voor een betere voorbereiding, opleiding en toerusting van raadsleden. U kunt het raadswerk in de vaak beperkte tijd niet goed uitvoeren zonder adequate ondersteuning. De digitale leeromgeving (leeromgeving.raadsleden.nl) is daarvan het nieuwste voorbeeld. Wanneer u dat nog niet hebt gedaan, neem een kijkje op deze digitale leeromgeving want er staat heel veel (documenten, filmpjes, handreikingen, infographics, etc.) op wat u kan helpen in uw raadswerk.

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden praat u in deze Herfstbrief graag bij over wat wij de afgelopen maanden hebben gedaan voor raadsleden en gemeenteraden. Wij menen dat het van belang is dat u als raad en raadsleden daarover wordt geïnformeerd zodat u een beeld krijgt van waar wij mee bezig zijn en hoe we invulling willen geven aan ons motto: een Sterke Raad Doet Er Toe.

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden bestaat sinds 2005 en telt ruim 3.300 leden. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden behartigt de belangen van zijn leden, maar wordt beschouwd, zo merken wij in Den Haag, als de vertegenwoordiger van alle raadsleden.

Wat hebben we voor raadsleden gedaan?

- De vergoeding voor raadsleden uit kleine gemeenten is omhoog gegaan;
- Er is een opleidingsprogramma voor raadsleden gemaakt en gepresenteerd (https://www.raadsleden.nl/sites/www.raadsleden.nl/files/documenten/opleidingsprogramma_website.pdf) ;
- Er is een nieuw competentieprofiel gemaakt met de belangrijkste competenties voor raadsleden;
- Er is een nieuwe competentiescan zodat elk raadslid zelf achter zijn pc kan ontdekken waar zijn sterkten en zwakten liggen. Na het invullen van deze scan levert de zelftest ook een overzicht op van wat mogelijke extra (digitale) trainingen, opleidingen of cursussen, zie: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/al-uw-sterke-en-zwakke-punten-in-beeld-met-de-competentiescan> ;
- Er is een digitale leeromgeving zodat elk raadslid 24 uur per dag 7 dagen per week op het moment dat het hem of haar het beste uitkomt, informatie kan

inzien die bruikbaar is om het werk als raadslid effectiever, efficiënter en meer betekenis uit te voeren, zie: leeromgeving.raadsleden.nl;

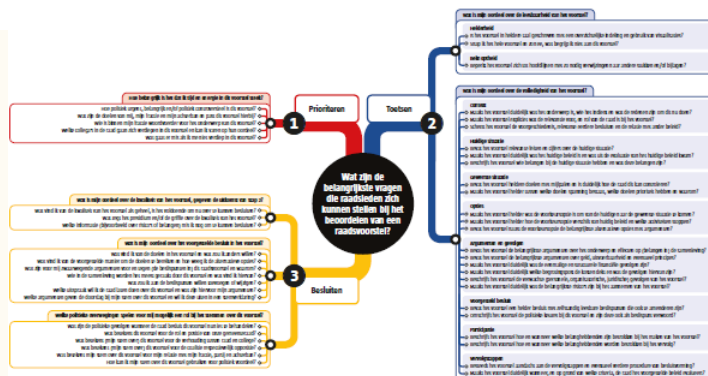

- We hebben starttegels gemaakt met voor 9 onderwerpen kernvragen die de raad zichzelf kan stellen en bespreken om de positie als raad en raadsleden in de lokale democratie ten behoeve van de raad beter te regelen, zie: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/bereid-je-als-raad-voor-op-nieuwe-raadsperiode-en-voorkom-verassingen> ;
- Goede Raad. We hebben filmpjes gemaakt en gepresenteerd waarin in een paar minuten tijd een raadslid een inzicht krijgt in het belang van het betreffende onderwerp. De meeste filmpjes zijn ook nog aangevuld met een overzichtelijke handreiking. Het betreft de volgende onderwerpen, te vinden via <https://www.raadsleden.nl/raadsacademie/goede-raad>:
 - GR 1 – Raadslid en social media
 - GR 2 – Een vliegende start als nieuw raadslid
 - GR 3 – De rekenkamer als hulp troep van de raad
 - GR 4 – De griffier als rechterhand van de raad

- Beoordeling raadsvoorstellen. Welke vragen kun je als raadslid stellen om uiteindelijk een raadsvoorstel te beoordelen. Het overzicht van vragen staat in de handreiking die onze kennispartner Argumentenfabriek heeft gemaakt: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/hoe-beoordeel-je-een-raadsvoorstel>

Beoordelingskaart voor raadsvoorstellen

- De drie A's voor overtuigend debatteren. We hebben diverse animaties laten maken die kort en krachtig tips en adviezen geven hoe je als raadslid overtuigend kan debatteren, zie: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/hoe-bouwt-u-een-overtuigend-betoog-op>. Deze animaties zijn terug te vinden op de digitale leeromgeving: leeromgeving.raadsleden.nl.
- Trots op de Raad. We hebben een verkenning uitgevoerd naar hoe het aanzien van de gemeenteraad verbeterd kan worden. De resultaten zijn te lezen in de publicatie Trots op de Raad: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/een-trots-raad-zorgt-goed-voor-zichzelf>
- Grip op regionale samenwerking. Hoe krijg je als raadslid grip en controle op regionale samenwerking. Een bundel met goede voorbeelden uit onze reeks "In de ban van regionale samenwerking" is door ons gepresenteerd.
- Bedreiging. We hebben een onderzoek laten uitvoeren naar de nazorg voor bedreigde raadsleden. In het onderzoek wordt in beeld gebracht wat er nodig is om raadsleden die worden bedreigd beter ondersteund kunnen worden. Zie: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/nazorg-bedreigde-raadsleden-verdient-extra-aandacht>
- Presidia. Wat is de rol van het presidium? Welke rol kan het presidium vervullen om inwoners een grotere rol te geven. U kunt het lezen in de rapportage "De rol van presidia bij bestuurlijke vernieuwing" met voorbeelden uit alle delen van het land, zie: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/durf-als-presidium-ook-besluiten-te-nemen-namens-de-raad>

- Juridische instrumentarium voor raadsleden. Een 8-tal kennisclips over belangenverstrengeling, het raadslid begrengd, raadslid als onderdeel van de gemeenteraad, bevoegdheden van de raad, raad als wetgever, raad en openbare orde, positie en instrumenten, instrumenten van de raad en raadslid. Zie:
https://www.youtube.com/watch?v=Q1aJ3R6SzQI&list=PLy_mQw37jM5nXUd7vJ5Bjuf6r_FCanPG
- Werkdruk onder raadsleden. Een handreiking met tips en adviezen hoe om te gaan met werkdruk. Zie:
https://www.raadsleden.nl/sites/www.raadsleden.nl/files/documenten/eindrapportage_handreiking_werkdruk_door_raadslid.nu_ned_vereniging_voor_raadsleden.pdf
- Een Opleidingengids toegestuurd aan alle leden met daarin een overzichtelijk aanbod van cursussen en trainingen om de kennis van raadsleden te vergroten, de competenties en vaardigheden van raadsleden verder te ontwikkelen en om raadsleden te bekwamen op houding en gedrag. Zie voor de digitale versie:
<https://www.raadsleden.nl/sites/www.raadsleden.nl/files/documenten/gids.lowres-eindversie.pdf>
- Werkgeversfunctie van de raad. Een drietal documenten om de rol van de raad als werkgever effectief uit te voeren:
 - Tips en een startagenda voor de werkgeverscommissie, zie:
<https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/tips-en-startagenda-voor-werkgeverscommissie>
 - Handreiking functionerings- en beoordelingsgesprekken griffiers, zie:
<https://www.raadsleden.nl/sites/www.raadsleden.nl/files/documenten/functionerings- en beoordelingsgesprekken.pdf>
 - Tien treden van goed werkgeverschap, zie:
<https://www.raadsleden.nl/raadsacademie/ondersteuning/tien-treden-van-goed-werkgeverschap>
- Bijeenkomsten voor raadsleden en kandidaat-raadsleden in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen om raadsleden beter voorbereid aan de start te laten komen.
- Raadsacademies. Bijeenkomsten voor raadsleden uit diverse regio's om zich te verdiepen in facetten van het raadswerk.
- Bijeenkomsten over het opdrachtgeverschap van de accountant.
- Bijeenkomsten over de werkgeversfunctie van de raad.
- Bijeenkomsten over de ondersteuning van raadsleden aan de hand van het vraagstuk grip op jeugdzorg.
- We hebben als vereniging op tal van onderwerpen die voor raad en raadsleden belangrijk zijn vanuit onze rol als belangenbehartiger gesprekken gevoerd met het ministerie, de VNG en bij de Tweede Kamer.

- Voor de volledigheid van onze inspanningen verwijzen wij u ook naar onze website (www.raadsleden.nl) en naar de digitale leeromgeving (<http://leeromgeving.raadsleden.nl/>)

Wat gaan we doen voor raadsleden?

U mag de komende tijd het nodige nog van ons verwachten:

- Wij presenteren binnenkort diverse onderzoeken:
 - Over de rol van het raadslid als bestuurder;
 - Over de positie van de gemeenteraad en de verbindende waarde van raadsleden
 - Over de diversiteit in de gemeenteraad.
- Wij presenteren nieuwe filmpjes in de reeks Goede Raad over het opdrachtgeverschap van de raad op de accountant, de rol van de raad bij de keuze van de burgemeester, en vele andere onderwerpen.
- Democratieagenda. Wij maken ons in 2019 opnieuw sterk voor de rol en positie van raad en raadsleden in de lokale democratie. Met u willen we een bijdrage leveren aan de discussie over de rol en positie van de raad bij een mogelijke gewijzigde aanstellingswijze van de burgemeester. We willen met u de relatie raad-rekenkamer versterken. We willen in het kader van de Democratieagenda van de minister met u spreken en nadenken over de rol van de raad als representatieve democratie en de wens daarbij voor meer verbinding met de inwoners.
- Opleiding en toerusting van raadsleden. We willen door gaan met het verbeteren van de digitale leeromgeving. We vragen u om de competentiescan in te vullen zodat wij en griffiers het trainings- en cursusaanbod kunnen verbeteren. We gaan regionale bijeenkomsten houden over onderwerpen als de begroting, de werkgeversfunctie, het werken met raadsprogramma's, het omgaan met de omgevingswet, het toepassen van het right to challenge, en nog veel meer. We houden Raadsacademies als regionale leer- en netwerkbijeenkomsten.
- Weerbare overheid. Wij maken als vereniging deel uit van het Netwerk Weerbaar Bestuur. Wij willen voor raadsleden de ondersteuning in het geval van agressie, geweld, intimidatie vergroten met regionale vertrouwenspersonen.
- Wij informeren onze leden wekelijks in een korte, bondige nieuwsbrief over het belangrijkste nieuws voor uw raadswerk.

Nieuw bestuur

Als gevolg van de raadsverkiezingen in maart is het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden vernieuwd. Er zijn elf bestuursleden, zie: <https://www.raadsleden.nl/de-vereniging/bestuur> Op 17 november is Bahreddine Belhaj, raadslid in Lelystad, verkozen tot nieuwe voorzitter. Hij volgt Mark den Boer op, die 8 jaar bestuurslid was waarvan vier jaar als voorzitter.

Tot slot

De kracht waarmee de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden op kan komen voor de belangen van raadsleden, is sterk afhankelijk van het aantal leden. Met het huidige aantal van ruim drieduizend leden merken we al dat er meer en beter wordt geluisterd naar de inbreng van raadsleden, in Den Haag, maar ook daarbuiten. Maar het kan nog beter, nog krachtiger!

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft de ambitie om alle raadsleden tot zijn leden te mogen rekenen, zoals burgemeesters, griffiers en wethouders vrijwel allemaal lid zijn van hun vereniging. De spelregels zijn voor de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden en de betreffende belangenverenigingen hetzelfde: de contributie komt ten laste van de bestuurskosten van de gemeente.

Wanneer u als raadslid of collectief als raad de inzet van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, voor het raadswerk van uzelf en uw raad, wilt versterken, kunt u – wanneer u nog geen lid bent - individueel of collectief lid worden. Voor het geld (82 respectievelijk 46 euro per raadslid) hoeft u het niet te laten. Voor meer informatie kunt u mailen naar info@raadsleden.nl of de specifieke pagina op onze website bekijken: <https://www.raadsleden.nl/de-vereniging/lidmaatschap>

Ik wens u als raad en als raadslid een goed 2019.

Met vriendelijke groet,

Bahreddine Belhaj,

Voorzitter Nederlandse Vereniging voor Raadsleden